

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، التي
آیلغی (۴۵) غروشدرد. ممالك اجنبیه ده
سنه لکی (۱۷)، آلتی آیلغی (۹) قرانقدر.
[ایضاحات: نسخه سی الی پاره، آلتی
آیلغی بر جلد، هر جلد ۲۶ نسخه در.]

اخطارات

§ آبونه بدلی پشیندر،
§ آدرس تبدیلنده قرق پاره لک
پول کوندرملی در.
§ مسلكه موافق آثار مع المصنویه
قبول اولتور. درج ایدیلمه یین یازیلر
اعاده اولونماز.

الکشاف

۱۳۳۰

دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لک مجموعه اسلامیه ر.

اخطارات

رساله مردن آلتدیغی کوسترملک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی بر غنیه طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر.

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولمسی و آبونه صره نومروسنی محتوی
بولونمسی؟

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسزجه سی ده یازلمسی؟

§

پاره کوندردلکی زمان نه یه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدیرلمسی رجا اولتور.

« متشابه » دیمك ، امت ایچون مقصودنه اولدیفنی بيلمك امیدی
مقطع اولان لفظ ديمك در . بوده ایکی قسمدر . (۱) کندیسندن
هیچ برشی اكلاشیایان الفاظدرکه بونلره « متشابه اللفظ » دینلور .
اوائیل سور قرآنیسهده بولنسان طه ، یسن ، الم ، کهیصص ، الر .
کبی حروف مقطعه بوقسمدن در . بونلردن مقصودنه اولدیفنی امت
ایچون معلوم دکل در . کرجه مفسرین بونلره دائرده وجوه عدیده
بیان ایدیورلر سده اک اسلم طریق تفویض در .

(۲) معناسی ، مخالف عقل اولدیفنی ایچون معنای ظاهری
اولدیفنی کبی مراد ایتک مستحیل اولان الفاظدرکه بونلرهده متشابه
المعنا - متشابه المفهوم - دنیلیر :

« الرحمن علی العرش استوی » قول کریمندهکی (استوا) . « یدالله
فوق ابدیهم » دهکی (ید) ، « اینما تولوا فثم وجه الله » ، « ویبقی وجه
ربك » دهکی (وجه) . « والسموات مطويات بيمينه » دهکی (یمین) ، « وجاء
ربك » دهکی (محیی) ؛ برده : « رأیت ربی احسن صورة » ، « ان الحیار
یضع قدمه فی الار » ، « یزل ربکم الی سماء الدنيا » کبی احادیث شریفهده
وارد اولان صورت ، قدم ، نزول کبی .

واجب تعالی حضرتری عرشا : زرینه مستوی اولدی « دینلنجه باری
تعالی وقت . س ایچون اثبات جسم لازم کلیر بوایسه محال در . زیرازمان ، مکان
وکیفیاتدن مجرد و منزهدر . کذلک « للهک یدی . نلرک اللرینک فوقدهدر »
دینلنجه بوندن - لیدیکمزال معناسی قصد اولنسه واجب تعالی یه اثبات ید لازم
کلیر بوایسه جسمیتی مستلزم اولدیفنی جهته محال در . ایشته بونک
ایچون درکه متشابهات حقنده علمای اهل سنت ایکی یه آیرلشلردر : سلف ،
خلف .

سلف مذهبه کوره بوباده ذکراولتان آیات واحادیث متشابهه نك
ظاهری تسلیم ایله برابر ذهنه تبادر ایدن معانی ظاهره سندن بشقه
برده معانی صحیحه لایقه سی اولوب او معاینک ، واجب تعالی نك ادله
عقلیه ونقلیه ایله ثابت اولان حواده مخالف اولسی ، مثلنك استحاله سی
حقنده وارد اولان دلایله ده موافق اولدیفنی اعتقاد ، واو معاینک حقایق
معرفتی ده علم الهی یه تفویض ایتک واجب در .

بونلر دیرلرکه : اللهك عرش اوزرنده استواسی صفات لایقه
سبحنیه سندن برصفت درکه قطعاً نه جسمیتی ، نه ده جهتی مستلزم دکل در .
« سماء دنیایه » نزولی صفت سبحانیه دن برصفت اولوب برحیزدن دیگر
حیزه انتقالی مستلزم دکل در . کذلا ، واجب تعالی نك یدی ، یمینی ،
قدمی اولدیفنه قائل اولقله برابر بونلر بزم اعضا من کبی تجزؤ و مقداری
مستلزم دکل در ؛ بلکه ذات الوهیتنه لایق اولان ید ، یمین ، قدم در .
بوخصوصده کی نصوص شرعیه نك - حقیقته متعلق مراد الهیسنه آنجق
کندیسی اعلم در . ایشته متشابهات حقنده کی مذهب سلف بودرکه اک
اسلم بر طریق اولدیفنی بدیهی در . فقط ، مؤخرأ اسلامده بعض فرق
مبتدعه ظهور ایدرک بوکبی متشابهاته تمسک ایله جناب حقه حواده
مشابه بر طاقم صفات غیر لایقه اثبات و بوضوئله ناسی اضلاله چالیشد

- ۴ - زیج ابن شاطر : علی بن ابراهیم الشاطر
- ۵ - زیج ابن یونس : ابی الحسن علی بن سعید بن عبدالرحمن بن یونس
- ۶ - زیج ابی حنیفة : ابی حنیفة الدینوری
- ۷ - زیج ابی معشر : ابی معشر جعفر بن محمد بن عمر البلیخی
- ۸ - زیج الوغ بیک : الوغ بک
- ۹ - زیج ابی یحیی : نصیرالدین طوسی
- ۱۰ - زیج الجيش الحاسب : احمد بن عبدالله المروزی
- ۱۱ - زیج الزاهر السبخری : ابی الفتح عبدالرحمن الحازن
- ۱۲ - زیج الصابی : لبتانی
- ۱۳ - زیج الشامل : ابی الوفاء محمد بن احمد البوزجانی
- ۱۴ - زیج الشاهی : علی شاه بن محمد بن قاسم
- ۱۵ - زیج خانی : محمد علی خواجه
- ۱۶ - زیج شمس الدین : محمد بن محمد الحابی
- ۱۷ - زیج شهریار ، زیج الشیخ : ابی الفتح صوفی
- ۱۸ - زیج العمده ، زیج العلالی : علاء الدین باکونی
- ۱۹ - زیج فریدین : فریدالدین
- ۲۰ - زیج محمد : محمد ابی بکر الفارسی
- ۲۱ - زیج المصطلح : محمد بن محمد الفارقی
- ۲۲ - زیج المعدل ، زیج المغنی ، زیج المفرد ، زیج لمقتبس : ابن
رزقاله

- ۲۳ - زیج ملکناهی : عمر خیام
- ۲۴ - زیج الاکبر الحاکمی : ابن یونس
- ۲۵ - زیج الجامع ، زیج لبالب : کیا کوشیار ابن ابان الجیلی
- ۲۶ - زیج همدانی : حسن بن احمد
- ۲۷ - زیج الافاق ، زیج فی معانی العین : تاج الدین علی بن محمد
- ۲۸ - زیج الجمالی : بدرالدین محمود احمد العینی
- ۲۹ - زیج الاستاذ : جمال الدین ابی القاسم
- ۳۰ - زیج تقی الدین : تقی الدین راصد

م . شمس الدین

عقائد اسلامیه

محکم و متشابه :

بوندن اولکی مقاله ده ایضاح ایتدیکمز وجهله قرآن کریمده
وارد اولان آیات کریمه نك : قسمی محکم اولوب معناسی ظاهر اولدیفنی کبی
بر قسمی ده متشابه در ؛ معناسی ا کلامق هرکس ایچون قولای
دکل در . اهل اولمادقلری حالد اولنرک تدقیقنه کیریشنلر دنما خطر
ومهاککه دوشمشلردر . ایشته عقائد صحیحه اهل سنته محاف اولان
فرق ضالهدن بعضلری - مجسمه ، مشبه طائفه لری کبی - قرآن
کریمده ، حدیث شریفده وارد اولان متشابهاتک ظاهریله عمل ایدرک
جناب حقه جهت ، جسمیت ، صورت ... اثبات ایتکه قالقیشدیلر .
بونک ایچون متشابهات حقنده برآز تفصیلات ویرمک لازم در .

علمای اصولینیک اصطلاحنجه الفاظ قرآن ، الفاظ حدیث ، وضوح
و خفا اعتباریله معناری اوزرینه دلالتلری سکز قسم اولوب سکزنجیسی
متشابه در .

حدیث شریفی ایشیدن کیمسه واجب اولان، صورت لفظک اسم مشترک اولوب بعضاً سویلندیکی وقت - برون، کوز، قولاق کی - ترتیب مخصوص اوزرینه مرتب اولارق اجسام مده حاصل اولان هیئت قصد ایدلیدیکی. بعضاًده قطعاً اجسام قیاندن اولیان بر معناده استعمال اولدیغنی، جناب حق اجسامه مشابهندن نزه اولدیغنی جهته جناب الله حقندهکی صورتدن معنای اول دکل انحق معنای ثانی مراد ایدلیدیکی یقیناً بیلیمک و او صورتله تصدیق ایتمکدر.

اوچنجی بر مثال: «ینزل الله امالی فی کل لیلۃ الی سماء الدنیا = الله، هر کیجه سماء دنیا نزل ایدر» آیت کریمه سندنکی نزولی ایشیدن بر کیمسه، نزل کلمه سنک اسم، مشترک اولوب بعض اطلاقده - جسم عالی، جسم سافل، جسم منتقل کی - اجسام ثلاثیه محتاج اولدیغنی، جسم منتقلک عالی دن سافله طوغری حرکتنه نزل و هبوط دینلیدیکی کی، بعضاًده نه جسمه، ونهده جسمده حرکت وانتقال تقدیرینه محتاج اولیان بر معنای اطلاق اولدیغنی، جناب الله حقنده برنجی معنای نزل محال اولدیغنی جهته حدیثدهکی نزولدن مقصد ایکنجی معنای نزل اولدیغنی یقیناً یلوب تصدیق ایتیمک واجبدر. اصلکه «وانزل الیکم من الانعام ثمانية ازواج» و بوکامثال نصوص قرآنیهده بومعنای تأیید ایتمکدهدر. دردنجی مثال: «وهو القاهر فوق عباده = یخافون ربهم من فوقهم = فوقلرنده اولان الله - دن قورقلار» آیت کریمه لرنده کی فوق کلمه لری ده بولهدر. اوت، فوق اسم مشترکدر. بر جسمی دیگرینه نسبت ایدرک یوقاریده اولانه فوق، اشاعیده قالانه تحت دینلیدیکی کی، رتبه نك فوقیتده اطلاق اولدور. : سلطان وزیرک فوقنده، خلیفه سلطانک فوقنده. . . در دینیر. اولکی معنای فوقیت بر جسم اقتضا ایدیورسه ده ایکنجی معنای اولان فوقیت بر جسم اقتضا اتمز، بناء علیه هر مؤمن، جناب الله حقنده استعمال ایدیلن فوقیتک برنجی معنای اولیوب ایکنجی معنای اولدیغنی اعتقاد ایتیمک واجبدر.

(۲) : - تصدیق : یعنی کرک قرآنده، کرک حدیثدهکی شیرک جمله سیله اللهک جلال وعظمتنه لایق معنایر قصد ایدلیدیکی، رسول اکرمک وصف آلهییه دائر سویله دیکی شیرک هپسنک حق اولدیغنی اینانق و ایمان ایتیمک واجبدر. اوت، قرآنده، حدیثده الله نسبت ایدیلن شیرک هپسی طوغریدر، اللهک یدی یعنی، اصابعی واردر؛ اللهک عرش اوزرینه استواسی، قوللرینک فوقنده قاهر اولمسیده حقدر، بونلرده قطعاً شبه یوقدر. فقط بونلرک حقیقتی بزجه معلوم دکلدر؛ بونلردن مقصد، بزم خاطرینه کلن ید، یمین، اصابع. . . ! دکلدر. . . بزبونلری تصدیق ایله مأمورز حقیقتلری تحری ایله دکل. . . !

اگردیلیرسه : مادامکه ناس، بونلرک حقیقتی ا کلامقندن عاجزدر، احوالده ا کلایه مادقنری برشی ایله انسانره خطاب ایتمکده نه معنی وار؛ جواب اوله رق دیرزکه: قرآن یالکز بر صنف ایچون نازل اولامشدر.

قلندن علمای متأخرین متشابهاتی، لغت عربیه و جناب حق هر تورلو حوادثه مماثلت و مشابهندن تنزیه ایدن نصوص شرعیه توفیقاً تاویل ایتشلر. (عرش اوزرنده استوا) دن مقصد، جناب حق قهر و استیلاسی اولدیغنی، (سماء دنیا نزل) دن عبادینه اقبال مراد ایدلیدیکی، (وجه) دن ذات، (ید) دن قدرت معنای مقصود اولدیغنی سویله مشلردر. خلاصه : متأخرینک تاویلی هر لغت عربیهیه، همده قواعد شرع و ادله عقلیهیه موافقدر. بو مسئلهده متقدمینک رأی عبودیت، متأخرینک رأی ایسه عبادته راجعدر.

متأخرین دیورکه : بز طلب علم ایله مأمورز؛ بو امره امتثالده بر عبادتدر. بونلرک رأی برجهتدن آتیدر؛ چونکه قرآنی کندی هوا و هوسلرینه کوره تاویله قالدیشان ارباب فسادک اقاویل فاسده - لرین رد ایچون متأخرینک یاپدیغنی صورتله تاویله اضطرار واردر؛ فقط. بو اعتباردن قطع نظر مسلك متقدمین راجعدر؛ زیرا مبنای (عبودیت)در. عبودیت ایسه عبادته ترجیح ایدر. چونکه عبودیت فعل ربه - ربک ایسته دیکی شیئه - رضادر. عبادت ایسه ربک راضی اولدیغنی شیئی یا مقدر. والحاصل مسلك قدما، عب، دینی، مسلك متأخرین عبادتی ترجیح صورتندهدر.

بو بحثه دائر امام غزالی حضرتلرینک «الحام العوام عن علم الکلام» نام اثرنده ویرمش اولدقلری تفصیلاتی ده بوجه آتی خلاصه ایدیورز: «بیلیملیرکه اهل بصائر عندنده حق صریح، سلف صالحین، یعنی صحابه و تابعین هذهبیدر؛ بناء علیه بزده سلف مذهبی دلائلی ایله برابر بیانه شروع ایدیورز: مذهب سلفک حقیقتی شودر: عوام ناسدن اولان، (یعنی علمای راسخین دن اولیان) بر کیمسهیه متشابهاندن بر حدیث، یا خود بر آیت بانغ اولورسه. اونک اوزرینه یدی وظیفه ترتب ایدر؛ بو یدی وظیفه یی ایفا ایتیمک اوزرینه واجبدر.

(۱) : - تقدیس؛ یعنی جناب حق جسمیت و توابهندن تنزیه ایتیمک. مثلاً: جناب پیغمبرک «ان الله خیر طینته آدم بیده = الله آدمک چامورینی کندی یدیه یغوردی»، «وان قلب المؤمن بین اصبعین من اصابع الرحمن = مؤمنک قلبی، اللهک اصبعلرندن ایکی اصبع آرسندهدر» حدیث شریفلری ایشیدیکی زمان ید ایله اصبع کله لرینک ایکی معنای اولوب بریسی هر کسک کوروب بیلیدیکی وجه ایله اوت، کمیک، عصب کی جسمدن مرکب اولان بر عضو مخصوصک اسمی اولدیغنی، بونکله برابرده اصلا - الی اولیان بر پادشاهه نسبتله فلان مملکت پادشاهک الندهدر کی - جسم اولیان یردهده مستعار اولدیغنی، بناء علیه جناب پیغمبرک بو حدیثلردهکی یدایله اصبع دن مقصدی اولکی معنا اولیوبده انحق، ایکنجی معنا اولدیغنی تصدیق ایتیمک کرک عامی و کرک غیر عامی هر فردک اوزرینه واجبدر.

ایکنجی مثال: حضرت پیغمبرک «ان الله خلق آدم علی صورته = محقق، الله آدمی کندی صورتی اوزره خلق ایتدی»، «وانی رأیت ربی فی احسن صورة = بن ربمی احسن صورتده کوردیم»

بناءً عليه بوكي خطاب ايله مخاطب اولانلر ، بونی اكلايه بيلمكه استعدادی اولانلردر ، كه اولنرده اولیای عظام ايله علمای راسخین در . بوكی متشابهاتی اولنردن بشقه سی فهم ایده مز . بوده قرآنك ، حدیثك فصاحت و بلاغتیه آبروجه بر دلیل در . چونكه هر كسك اكلايه جنی بر طرزده اولسه اوزمان بر كلام عالی اولامازدی . هم نه حاجت ! عقلا دن اولان بر كیمسه نك بالغ اولیان چوجقلمه ، عوام ناسه القا ایده جکی كلام ايله ؛ بالغ اولانلره ، علمایه القا ایده جکی كلام بر می در ؟ شبه یوق كه بر دكل در . صی اكلايه مادیغنی بالغه سؤال ایدر اوده جواب ویرر ، ایشه علمای راسخینه نسبتله دیگر لری ده بویه در . راسخین اولیانلر « فاسئلوا اهل الذکر ان كنتم لاتعلمون » نص جلیلی مقتضا . سنجه شبه ایتدکری شیده علمای راسخینه مراجعت ایدر لك عقللرینك ایره جکی قدر جواب آلوب کیدر لر . خلاصه : راسخین اولیانلر ایچون ایکنجی وظیفه بومتشابهاتك هپسك حق اولوب آنجق کیفیتلرینك مجهول اولدیغه ایمان در . فصلكه امام مالك « الاستواء معلوم والكيفية مجهولة والايمان به واجب » بیورمشدر .

(۳) : — اعتراف بالمعجز . اوت ، قرآنده حدیثده مذکور اولان بومعنا لرك كنه و حقیقتنه واقف ، تاویلنی عارف اولیان کیمسه لر ایچون ظاهری تصدیق ايله برابر معنای مقصودك نه اولدیغنی بيلمكدن قطعیا عاجز اولدقلرینی اقرار ایتك واجب در . ایشه امام مالك حضرتلرینك « استوا علی العرش معلوم ، كیفیتی مجهول ، بوكا ایمان ایتك ايسه واجب در » سوزینك معناسی بودر . بلکه علمای راسخین بيله بو معانیك حقیقتنه نه قدر واقف اولسه لر ، ینه بو اولامادقلرینه نسبتله هیچ منزله نده در . امام علی نك « المعجز عن درك الادراك ادراك » كلامی نه بیوك حقیقت در .

(۴) : — سكوت ؛ عوام ناسدن اولان کیمسه لر ایچون بوكی متشابهاتدن مقصودك نه اولدیغنی صور مامق واجب در . بونلردن سؤال ایتك بدعت ، بو خصوصه دار فضله جه تحری ده بولنق ايسه دینده مخاطره ده دوشمك در . ده ایلری به کیتدکجه ده — نعوذ بالله — بيلمز كن دیندن چیقار کیدر . چونكه اهلی اولمادیغنی بر شیدن سؤال ایدیور ، بناءً علیه متشابهاتك معناسی صور دینی کیمسه جاهل اولورسه اونك ویره جکی جواب ، کندی جهلنی برقات ده فضله لشدیرمش اولور . یوق ، اکر بر عالمدن صور ارسه عالم اولان ذات — صوران کیمسه اهلی اولمادیغنی جهته — او خصوصه افاده مرابه بلکه قادر اولاماز . زیرا چوق زمان اولوركه بر بویاجی صنعتندکی اینجهلکی بر یحقیجی به اكلامغه قادر اولاماز . اوت ، نبحار کندی صنعتنده اولان اینجهلکی بيلمكله برابر بویاجیاق صنعتنده کی اینجهلکه عقل ایردیره مز . چونكه توغلی یوق ! بناءً علیه معرفت الهیه به تملق ایتمین علوم سائر ايله مشغول اولانلر ، ویاخود هیچ بر عالمدن خبردار اولیان کیمسه لر ، شئون الهیه بی معرفتدن عاجز اولاجقلری مستغنی بیان در .

(۵) : — الفاظ متشابهی تصرفدن امساك ؛ اوت ، الفاظ متشابه تفسیر ، تاویل ، تصریف ، قیاس و تفریع صورتلرندن هیچ بر یسیله تصرف اولنهرق بشقه بر اغتله ، بشقه بر کله ايله افاده ایدلر ؛ هانکی لغتده کلمش ، هانکی کله قوللانیلمش ايسه اولدیغنی کبی قبول ایتك واجب در . مثلاً : استواء ، کلمه سی بشقه بر اغته تبدیل ایتك جائز اولمادیغنی کبی ، كلام عربده او معنایی مفید بر کله ايله تمیز ایتكده جائز دکل در . كذلك ، متشابهاتده برشی زیاده ، یاخود نقصان ایتك ، یاخود اولنری بر آریه جمع ویاخود تفریق ایتكده جائز دکل در . خلاصه متشابهاتی اولدیغنی کبی قبول ایتك ، ایلری به کچمه مك واجب در ؛ چونكه بونلر اویله امور معضله دركه چوق زمان علما بيله بوبابده غفلت کوستره رك ضلالتیه دوشمشدر ؛ بناءً علیه راسخین اولیانلر ایچون بویه برایشه کریشمك هیچده جائز اولماز .

(۶) : — امساكدن سوکره كف ایتك ؛ یعنی بو امور حقنده تفکر ایتكدن واز کچمك . متشابهاتدن سؤال واونی تصرف ایتكدن لسانی كف ایتك واجب اولدیغنی کبی متشابهات حقنده تفکره طالمامقده واجب در . هم بو وظیفه اك آغیر ، اك کوچ بر وظیفه در . چونكه یوزمکده ماهر اولیان کیمسه دکزك دیندن اینجو چیقارمق مقصیده دکزه طالارسه اورادن کتیره جکی اینجویه مقابل یا بوغولور ، یاخود بر بالغك قرینه کیدر . بناءً علیه اینجو چیقارمق مقصیده دکزه طالاجق اولان کیمسه اکر عاقل ايسه اولا : هر تورلو مهالك ايله برابر کندی عجزی ده نظر دفته آبر ؛ غرق اولمایوب ، یاخود بر بالغك قرینه کیرمیه رك اینجوايله کلدیکی تقدیرده بونك فائده سی یالکز معیشتك بر آرزو توسع ایده جکی . فقط کندیسی او ایشده ماهر اولمادیغنی ایچون غرق اولور ، یاخود بر تمساح کلوب پارچه لارسه حیاتك محو اولاجغنی دوشونمی لازم در . ایشه واجبات دینه دن اولیان شیاری معرفت مقصیده اهلی اولمادیغنی حالده متشابهات حقنده تفکر ته طالانلرده طبق بویه در .

(۷) : اهل معرفتی تسلیم ؛ یعنی عامی اولان ذاتك متشابهاتده اولان اسرار و معانیك کندیسه خفی اولدیغنی کبی ، جناب پیغمبر (ص . ع) ابوبکر الصدیق . . . اکابر صحابه ، اولیاء علمای راسخینه ده خفی قالدیغنی اعتقاد ایتمه سی ، کندیسه خفی قالمسی عجزندن ایلری کلدیکنی ، کندی نفسی ايله اولنری قیاس ایتك جائز اولمادیغنی تصدیق و اعتراف ایتمی واجب در . ایشه شویدی وظیفه نك راسخین اولیان کیمسه لر اوزرینه وجوبی سلف صالحینك کافه سی اعتقاد ایتمشدر . امام غزالی شویدی وظیفه بی تفصیلا بیان ایتدکن سوکره سلف مذهبك حق اولدیغنی برهان عقلی و سمعی ايله اثبات ایدیورسه ده بز شمیدك بوقدرله اکتفا ایده جکز . بوبابده دنها زیاده تفصیلات آرزو ایدلر اورایه مراجعت ایدر لر . ذاتاً بوبابده يك چوق آثار یازلمش ، سویلنه جکلر تماماً سویلنمش در . امام فخرالدین رازی نك « اساس التقدیس » نامنده کی اثرنده ده تفصیلات مهمه وارد .

اولناحق بر مجسمه حلاله ایله عربجه به تحویل اولمالی ، صوکرده کله جک سنه به
یتشدرلمی ایش . بونکده مقصده موافق اولق احتمالی بیکده بر ایش .
ایشته تحریات عمیقته نتیجه سنده الله ایدیان « یکانه چاره » بوایش !
کتابلری اورپادن کتیریورز ، کوزل ، فقط بونلری کیم اوتوناجق وناصل
اوقوناجق ؟ علملری ده برابری ایسته به جکر ؟ یامدرسه لیمز ، اصول تعلیمز ؟ ...
خواجه افندیز کتابلری میز دیکشدر دیر ، بزی عصاملرک ، عبدالغفورلرک ،
سیدلرک ، علاملرک مجدلرلرندن لطفاً قورتارمق ایسته دیر ؛ فقط هر نه دنسه
یکی اصول تعالیم تعقیب اولماسنه جواز ویرمیورلر . حق دهافنا برحاله افراغ
اولداجقنده شبهه بیل ایتمیورلر . بز نه ایسته یورز ، اونلر نه آکلییورلر . بز
بالوارییورز که ماچی حیات بودروملردن قورتولالم . حضرت پیغمبرک بیوردیقلمی
کی اولاصحتی می محافظه ایدلم . صوکره زمانک دار اولدیغی بیللم . بالکر
آلت درسلیله سنه لجه سورومیم . علوم شرعیه وفنون حاضریمی آرو آرو
استادلردن ، هربری متخصصی اولدی کندی درسنی سنه لجه اوقوتمش ، ملکه پیدا ایش
مدرسردن کوردم . خواجه افندیلریمز کوشلی ، صدقلى تحتله صارلمش ، اون بش
یکرمی اوقلاق یوک . مندرل دن بردلو صیقلق ایسته میورلر . بزی بو حال
سفالتدن ، بو حال جهل وعطالتدن قورتارک دیدکجه ، خواجکان افندیلریمز
بزه فرانسیزجه ، المانجه ، انگلیزجه آزلری کوستیریورلر . پک اعلا ، مادامکه
چاره نیچاتمز بونلر ایش ، نه به شدی به قدر بوکا تشبث اولومدی ؟ یایسونلر ،
ایتسونلر ، قهلی پلاو کبی خوجه افندیلریمزک اوکنه قویسونلر ؛ اوله می ؟
فقط عجا بودرله اکتنا ایده جکر می ؛ یوقسه بیک ایچون قاشیق ده کتیرسونلری
دیه جکر . اوت ، اوت ، آکلاشیور : اجی کتابلری ترجمه ایتلی ، صوکرده
اونلری اوقوتق ایچون اجنی ممللری کتیرمی ؛ اونلر تعلیم ایشدرمی .
خوجه افندیلریمز ده یوکسک مندرلرینه قورولر ق سوز نه بیلرند الله رینی تحتیه
اورمقله قراتحیلق یایسونلر . نه اعلا ! . . .

هانکی بر دارالتدریس واردرکه بوتون علملری ، بوتون فنلری بر مدرس
اوقوتدن ، تام برخواجه اولغه باشلانجه تدریسدن چکیلسون ، کوشه نشین
عزت اولارق بش اون غروش درسیه ایله افنای عمر ایتسون .

خواجه افندیز نهایت بزم آغزیمیزی باغلامق ایسته یور . نقصانلرینی بیلریمش .
انشالله تلافی ایده جکریمش . نهدردیمز وار ایسه باب مشیخته بیلدرمی ایشمز .
علیهنک شمدی به قدر معروض قالدینی مشکلاتی پیش ملاحظه به آلاق
فسادچیلر آلت اولمقدن صوک درجه توقی ایتلی ایشمز .

محضابزی بیلملری ایچین قوجه مان اوطه ل ، برچوق قولتوقلر ، درلو درلو
عنوازل ضبط ایدلر ده . بزی ، وارلغیزی ، نه حالده اولدیغیزی ، هله
شو فریادلریمیزی ایشتمه مشلری که برده بز ، کثرت مشغولیلری آره سنده
قیمتدار وقتلرینی ضایع ایدلم . بزی غفورسونلر .

کوریلرورکه : خواجه من بوراده ده تحفشیورلر . مادامکه نقصان بیلنیور .
شودرت بش سنه در نه بایلدی ! نه به تشبث اولندی ده موفق اولنمادی ؟
قارشیکزه کیم چیقیده مانع اولدی ؟ برشوکتی افندی ایله بعض رفقا سندن
باشقه بوخصوصده کیم فکر یوردی ؟ اعتقادینی سالم ، ثابت سویلدی ؟ ای محترم
خواجکان افندیلریمز ، نه زمان مجادلدن باشکر قالدیدی ده بر نقطه ده اتفاق ایدوب بز
شونی یاپه جغز . سز صبر ومتانتله چالیشکر ، دیدیکز .

اوت ، پک چوق شیلر سویلندی . کوزلیمز خیالات مالانهایه داللی .
قولاقلیمز تصورات کونا کون ایله دولدی . قلبلیمز لایعد امیدلرله مالامال
اولدی . فقط هیات ! هپسیده سراب ایش ؛ کلدی کتدی . قانه جق ،
آلدانه جق هیچ ، هیچ برشی قالدی . کجدی . شوستونلرده کوربان یارمل ،
دردلیمزک بیکده بر جزوی بیله تشهیر ایده من . او بر کلیات فجایع درکه ایچنه
کیرمین آکلایماز .

علیهنک شیمدی به قدر معروض اولدینی مشکلات ایسه ینه کندی باشی
آلتدن کبیدر . سویلنه جک یرده بی حرکت قالدیلر . سکوت ایدیلرک زمانده
باغیردیلر . استقبالی پیش تأمله آلدیلر . خواجکان افندیلریمزک کوزلری مأمور
یتلر ، ممللرک دیکلمش ؛ مدرسه لر خاطره بیللکلیور . بوکون ملت بومضایقه

معنایه متشابهات حقننده کرک سلف صالحینک وکرک علمای
متأخرین حضراتنک هر ایکسنکده مذهبلی حق در . شوقدرکه
سلف صالحین ، زمانلرینک نور نبوته قرینتله اعتقادات باطله نک میدانه
چیقما سنندن طولانی متشابهات حقننده سلامت جهتی طوتمشدر
وکندیلرینه ده لازم اولان علومک تحصیلله اشتغال ایدرک متشابهاتک
علمی جناب حقه ترک ایدرک عبودیت مرتبه سننده توقف ایشلدر .
متأخرین ایسه کندی زمانلرند ظهور ایدن فرق ضاله یه مقابله
ایتمک لزومی حس ایدرک قواعد تنزیه ولسان عربیه موافق صورتده
متشابهاتی تاویل ایدرک متشابهاتک ظاهر یله استدلال ایدن فرق ضاله نک
ادعایلرینک بطلانی اثبات ایشلدر . ایشته شو ایضاحدن معلوم اولدینی
وجهله جناب حقه جهت ، جسمیت ، جوارح ، صورت اثبات ایدن
اهل زیغ وفسادک تمسکاتی پک ضعیف در ؛ باهر البطلان در .

بناء علیه یاه سلف صالحینک دأب وعادتی اوزره طریق اسامی اختیار
ایله صورت ظاهرده جهت ، جسمیت ، جوارحه . . . دال اولان
نصوصک علمی جناب حقه تفویض ، یاخود متأخرین علمانک مسلك
مختاری کبی نصوص مذکورده بی جاهلرک مطاعنی دفعه وادراک حقایقندن
قاصر اولانلری طریق حق صایتمقدن منعه مدار اوله جق ، کنیدیلرینی طریق
حق واعتقاد صحیحندن آیریمیه جق صورتده تاویلات صحیحیه ایله تاویل
ایتمک واجب اولور . « ربنا لاترغ قلوبنا بعد اذهدینا وهب لنا من
لدنک رحمة انک انت الوهاب »

آقسه کیلی

احمد صمدی

هامة: حلب دارالمعلمین مدیری حدی پک افندی به : توجه واخطار
عالیرینه تشکر اوانور . کیفیت ، ذات فاضلانلرینک بیان ایتدیکی وجهله شکله
عائد بر سهو ترتیب دن عبارتدر . مسئله پک واضح اولدینی جهله ایکنجی نسخه ده
تصحیحی امال ایدیلشدی . چونکه ایضاح ایتمک ایسته دیکز مسئله ده بزه ، مثال
اوله بیلجک شی « ترجیح » دکل ، آنجق « ترجیح » در . زیرا « ترجیح » صاحب
اراده طرفندن واقع اولاجنی ایچون محالقی مستلزم اولاجنی بدیهی در . بونی
« حفر پک » مرحوم کبی دیکرلری ده تصریح ایتکده در . ا . ح

تَرْبِيَةُ تَعْمُولِيَّةٍ

طلب علم و مره حرکت فکریه:

کولکه ایتیه پک ، باشقه احسان ایسته میز !

فریادلریمز درسه ملریمزدن ، مفتشدریمزدن بعضیلرینه پک آجی بر صورتده .
تأثیر ایش . حضرتلر زواللیمز آچیمشدر . بر رساله چیقارمق کلفتی بیله اختیار
بیورمشدر . آرامشدر ، طارامشدر ؛ بزم ایچین « یکانه چاره » بی اورپاده
بولمشدر . انگلتره ، المانیا ، فرانسه کبی مملک مترقیه دن بر قاج نوع کتاب لب
اولمالی ، بوراده بعض ذوات معرفتیه ترجمه ایتدیلمی وعلیه دن انتخاب